

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621202648
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7621202648.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Martina Kolesára v právnej veci oprávneného A. B. nar. X.XX.XXXX bývajúceho na ul. C. D. XXXX/XX E. F. zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou G. G. B. nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „matkou“) bývajúcou na ul. C. D. XXXX/XX E. F. a povinného otca H. G. B. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na I. J. K. XX E. F. E., aktuálne v L. D. XA v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní oprávneného a matky proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 7.2.2022 č.k. 10P/53/2021 - 459 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. Z v y š u j e sa výživné zo strany otca na A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 350,- eur mesačne na sumu 390,- eur mesačne počnúc od 01.09.2021 do budúca, ktoré je otec p o v i n n ý platiť k rukám syna A. vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

II. Dlh na výživnom zo strany otca na mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.09.2021 do 30.09.2021 vo výške 40,- eur sa z a v ä z u j e otec uhradiť k rukám matky G. G. B., nar. XX.XX.XXXX, do 3 dní odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku.

III. Dlh na výživnom zo strany otca na A. B., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.10.2021 do vyhlásenia rozsudku vo výške 170 EUR je otec povinný otec uhradiť k rukám syna A. B., nar. XX.XX.XXXX do 3 dní odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku.

IV. Súd návrh matky, ku ktorému sa pripojil syn A. B., nar. XX.XX.XXXX v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

V. Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 3P/68/2018-150 z 12.09.2018 vo výroku o výživnom na mal. A. B..

2. Rozhodol tak na základe návrhu matky z 26.7.2019, ktorým sa domáhala, aby súd zvýšil výživné od otca pre vtedy ešte maloletého A. z 350 Eur mesačne na 650 Eur mesačne od 1.4.2019 do 31.10.2019 a zároveň, aby zaviazal otca na vytváranie úspor pre maloletého v sume 350 Eur mesačne, ktorú by mal platiť na osobitný bankový účet, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Z obsahu predloženého spisu je zrejmé, že Okresný súd Spišská Nová Ves rozhodol o tomto návrhu matky už rozsudkom zo dňa 25.11.2019 č.k. 3P/197/2019-57 tak, že zvýšil výživné od otca pre vtedy ešte maloletého A. z 350 Eur mesačne na 450 Eur mesačne od 26.7.2019 s tým, že z tejto sumy predstavuje 350 Eur mesačne bežné výživné, ktoré je otec povinný prispievať matke vždy do 25. dňa v mesiaci vopred a 100 Eur predstavuje výživné na tvorbu úspor, ktoré je otec povinný poukazovať na osobitný

účet maloletého A.. Matku zaviazal zriadiť v prospech mal. A. osobitný účet do 10 dní od právoplatnosti rozhodnutia a v rovnakej lehote oznámiť otcovi číslo tohto účtu. Určil, že na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého je do plnoletosti mal. A. potrebný súhlas súdu. Zročné výživné za obdobie od 26.7.2019 do 31.10.2019 v sume 400 Eur súd zaviazal otca zaplatiť matke do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia na osobitný účet, ktorý matka zriadi do 10 dní od právoplatnosti rozhodnutia a v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Tým zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 12.9.2018 č.k. 3P/68/2018-150 vo výroku o výživnom pre mal. dieťa.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 28.7.2020 č.k. 7CoP/76/2020-109 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že návrh matky na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade dovolania matky následne uznesením zo dňa 24.2.2021 sp. zn. 7Cdo/19/2021 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.7.2020 č.k. 7CoP/76/2020-109 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 12.5.2021 č.k. 7CoP/42/2021-185 zrušil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 25.11.2019 č.k. 3P/197/2019-57 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože nezistil dostatočne skutočný stav veci vo vzťahu k splneniu podmienok pre určenie výživného na tvorbu úspor, a preto nemohol vec ani správne právne posúdiť. Odvolací súd zároveň uviedol, že z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by otec disponoval majetkom, ktorý by odôvodňoval, resp. dovoľoval záver, že za odôvodnené potreby dieťaťa možno v tomto prípade považovať aj tvorbu úspor. Prechodné zvýšenie príjmu otca v období od marca 2019 do septembra 2019 z dôvodu plnenia úloh v rámci zahraničnej misie na Cypre, ktorý poberal v približne dvojnásobnej výške oproti obdobiu do nástupu a po ukončení tejto misie, nie je možné považovať za trvalé majetkové pomery, ktoré by mu umožňovali vytvárať úspory nielen v čase trvania misie, ale aj do budúcnosti pre maloletého za súčasného určenia nadštandardne vysokého výživného v sume 350 € mesačne, ktorými sú, resp. v preskúmanom období boli uspokojované takmer všetky odôvodnené potreby maloletého. Súd prvej inštancie zároveň nevenoval náležitú pozornosť existencii ďalšej podstatnej zmeny pomerov u otca spočívajúcej v narodení ďalšieho dieťaťa, ku ktorému mu vznikla vyživovacia povinnosť práve v období ukončenia zahraničnej misie. V tomto smere nezistil, v akom rozsahu je otec povinný plniť si vyživovaciu povinnosť aj k tomuto novonarodenému dieťaťu, v tom smere, aké sú odôvodnené potreby tohto dieťaťa a aké sú možnosti, schopnosti a majetkové pomery matky tohto dieťaťa. Súd prvej inštancie teda neúplne zistil možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného otca, keď vychádzal z priemerného príjmu otca za obdobie od septembra 2018 do septembra 2019 bez toho, aby zohľadnil časové obmedzenie zvýšenia príjmu otca po dobu 6 mesiacov a napriek tomu, že rozhodoval koncom novembra 2019, nezistil, či otec je schopný dosahovať uvedené príjmy aj v ďalšom období, teda po ukončení misie v septembri 2019 a zároveň sa nezaoberal ani pomermi otca počas trvania zahraničnej misie na Cypre a to, či zvýšený príjem otca v tomto období nebol odôvodnený práve zvýšenými potrebami otca v zahraničí a eventúrnymi nákladmi, ktoré mu vznikali aj na Slovensku, keďže nešlo o trvalé vysťahovanie otca do cudziny. Napokon od rozhodnutia súdu prvej inštancie ubehla doba viac ako 1,5 roka, preto je potrebné vykonať dokazovanie aj na zistenie zmien pomerov, ktoré nastali od vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, ako aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov, ktorého rozsah dokazovania zjavne presahuje účel odvolacieho konania, ktorým je predovšetkým preskúmavacia právomoc vo vzťahu k rozhodnutiam súdov prvej inštancie. V ďalšom konaní malo byť povinnosťou súdu prvej inštancie rešpektovať právny názor odvolacieho súdu v súlade s § 391 ods. 2 CSP, to znamená, zistiť dôsledne skutočný stav veci v naznačenom smere, prípadne v širšom rozsahu, ak sa ukáže byť potrebným, takto zistený skutočný stav veci posúdiť podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, opäť vo veci rozhodnúť, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotiť dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a následne svoje rozhodnutie jednoznačne odôvodniť v súlade s § 220 ods. 2 CSP tak, aby rozhodnutie a úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodovaní boli spätne preskúmateľné a boli logicky správne a presvedčivé.

6. Súd prvej inštancie po vrátení veci doplnil dokazovanie a zistil nasledovné. Matka vzhľadom na čas, ktorý uplynul od jej pôvodného návrhu, doplnila svoj návrh a žiadala, aby súd zvýšil výživné od otca pre mal. A. na 450 Eur mesačne od 1.11.2019 do 15.10.2020 a zaviazal ho tvoriť maloletému úspory po 100 Eur mesačne, následne, aby zvýšil otcovi výživné na 550 Eur mesačne od 16.10.2020 a zaviazal ho tvoriť mu úspory po 150 Eur mesačne a záverom navrhla, aby súd zvýšil výživné od otca pre mal. A. na 800 Eur mesačne od 1.9.2021 do budúcnosti. Zistený skutočný stav právne posúdil podľa § 62, § 63

ods. 3, § 65 ods. 1, 3, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, podľa § 151 ods. 1, § 191, § 186 ods. 2, § 204, § 231, § 232 ods. 4 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a podľa § 157, § 2 ods. 1, § 121 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný, avšak iba čiastočne. Pri formulovaní tohto záveru vychádzal zo zistenia, že predchádzajúca úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/68/2018 z 12.09.2018. V tom čase mal. A. nastúpil na stredoškolské štúdium na Gymnázium, C. J. X, F. M. E.. V čase vyhlásenia tohto rozsudku už bol oprávnený A. plnoletým, navštevoval 4. ročník Gymnázia na C. J. X E. F. M. E.. Z výpovedí a podaní matky súd zistil, že náklady na syna A. sa jej neúmerne zvýšili, povinný otec nevykonával žiadnu osobnú starostlivosť a príjem povinného sa od poslednej úpravy zvýšil.

7. Súd na podklade zisteného skutočného stavu veci ustálil, že dôvody, pre ktoré by pripadalo v úvahu zvýšiť výživné, predstavujú zvýšené náklady na prípravu oprávneného A. na vysokú školu a na stužkovú, zvýšené náklady na poplatky za podanie prihlášok na vysokú školu, na cestovanie a konzultácie ako forma prípravy na vysokú školu a zvýšenie priemerného mesačného príjmu povinného otca od predchádzajúcej úpravy výživného. Z objektívneho hľadiska sa vyššie uvedené náklady neuplatňovali v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 3P/68/2018, avšak predstavujú nezanedbateľnú sumu, ktorú súd musí zohľadniť. Súd pri rozhodovaní zohľadnil aj tú skutočnosť, že povinnému otcovi medzičasom pribudla vyživovacia povinnosť voči mal. B. B.. Z vyčíslenia nákladov, ktoré matka predložila súdu vo svojom písomnom podaní z 05.08.2021, ako aj z podania matky z 08.11.2021, súd zistil, že v rokoch 2020 a 2021, teda za 24 mesiacov, mala na oprávneného A. náklady v súhrnnej sume 6.888,01 eur. Súčasťou týchto nákladov však boli zjavne aj položky, na ktoré súd nemohol prihliadať vo výške, v akej ich uplatnila matka, napríklad domová daň, náklady na TKO, nedoplatok SPP, ktoré krátil na polovicu. Pri položke inkaso u rodičov na M. J. súd krátil výdavky na 1/4, nakoľko domácnosť na ul. C. D. je zdieľaná matkou, aj oprávneným A. a domácnosť na ul. M. bola zdieľaná matkou, oprávneným A. a matkinými rodičmi. Z podania matky z 08.11.2021 súd krátil aj náklady na spotrebovanú elektrickú energiu na 1/2 na sumu 59 eur. Z uvedeného vyplýva, že priemerné mesačné náklady na syna A. predstavujú sumu 287,00 eur. Súd v tejto súvislosti podotýka, že v týchto nákladoch boli zahrnuté nielen náklady na ošatenie, ale aj všetky náklady na oprávneného A. spojené s úhradou poplatkov za podanie prihlášok na vysokú školu, za vodičské oprávnenie, za stužkovú slávnosť vrátane obleku, košele, kravaty, za vybavenie študentskej izby v novopostavenom rodinnom dome vo výlučnom vlastníctve matky, za jazykový kurz a všetky náklady na vzdelávanie a prípravu na vysokú školu. Súd pri vyčíslení nákladov vychádzal zásadne z tvrdenia matky, z jej písomného podania z 05.08.2021, pričom povinný otec tieto skutočnosti, resp. vynaložené náklady nespochybňoval. Súd však zobral do úvahy aj náklady, ktoré uvádzala matka spočívajúce v drogérii a liekoch na akné a atopický ekzém, ako aj náklady na stravu v sume 100 eur mesačne. Z uvedeného vyplýva, že aj v súčasnosti takto nadštandardne určené výživné platené otcom pokrýva všetky náklady oprávneného A.. Súd v tejto súvislosti uvádza, že okrem nákladov na prípravu oprávneného A. na vysokú školu sa zásadne nezmenili jeho pomery natoľko, aby mohlo byť prístupné k zásadnejšiemu zvýšeniu výživného smerom nahor.

8. Pokiaľ ide o ďalšiu vyživovaciu povinnosť povinného otca k mal. B., súd prvej inštancie ju zohľadnil iba v sume 115 eur mesačne, napriek tomu, že povinný vyčíslil svoje náklady na toto maloleté dieťa na 350 Eur mesačne. V tejto súvislosti súd uviedol, že rozsah vyživovacej povinnosti, resp. nákladov, ktoré by mal povinný otec vynaložiť na výživu mal. B., je priamo úmerný veku mal. B. a jeho odôvodneným potrebám, a to s prihliadnutím na tú skutočnosť, že povinný otec žije s matkou mal. B. v jednej domácnosti, mal. B. navštevuje detské jasle, ktorých poplatok za návštevu predstavuje nezanedbateľnú časť vyživovacej povinnosti otca k mal. B.. Matka túto skutočnosť, že mal. B. navštevuje detské jasle, aj s vyčíslením nákladov (poplatok za detské jasle 120 eur plus strava vo výške 30 eur spolu 150 eur) nijako nerozporovala. Matka vo svojich podaniach opakovane poukazovala jednak na zvýšený príjem povinného otca a na zvýšenie nákladov na výživu syna A., ale podľa názoru súdu, túto zásadnú (podstatnú) zmenu v pomeroch na strane oprávneného A. nepreukázala. Pri súčte matkou deklarovaných vynaložených nákladov na oprávneného je totiž zrejmé, že všetky náklady, vrátane jednorazových nákladov, napr. na zariadenie študentskej izby, môžu byť uhrádzané z výživného, ktoré povinný otec až do dosiahnutia plnoletosti poukazoval v prospech bankového účtu matky. Napokon aj samotný oprávnený vo výpovedi odhadoval náklady na svoju výživu na 400 eur mesačne. Súd mal preukázané, že povinnému otcovi, ale aj matke, sa od predchádzajúcej úpravy výživného zvýšil priemerný mesačný príjem. Súd ustálil priemerný mesačný príjem povinného otca za rok 2021 v sume 2.202 eur, čo v porovnaní s priemerným mesačným príjmom zisteným súdom v čase vyhlásenia rozsudku

Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/197/2019 predstavovalo nárast o 189,46 eur. Súd ustálil príjem matky za rok 2021 na sumu 1.267, 17 eur mesačne. V porovnaní s predchádzajúcou úpravou výživného realizovanou v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová ves pod sp. zn. 3P/68/2018, v ktorej súd ustálil priemerný príjem povinného otca na 1.524,39 eur mesačne a príjem matky na 989,41 eur mesačne, má súd za to, že príjmy oboch rodičov sa valorizovali, pričom u povinného otca bol jeho príjem zvýšený aj z dôvodu jeho zahraničnej misie na Cypre.

9. Z výpovede matky na pojednávaní dňa 20.01.2022 súd zistil, že podľa právoplatného rozsudku o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov poukázala povinnému otcovi dňa 17.01.2022 sumu 37.215,92 eur. Súd pripísanie tejto sumy nepovažoval za príjem, ktorý by ovplyvňoval výšku výživného, nakoľko tento príjem je peňažným vyjadrením hodnoty vysporiadavaného majetku, ktorý vlastnili manželia ku dňu právoplatného rozhodnutia súdu o rozvoze manželstva. Z tohto dôvodu súd nemôže prihliadať ani na finančné záväzky matky, ktoré jej vyplynuli voči jej rodičom, z ktorých uhradila sumu 37.215, 92 eur, ani na pôžičku na vybudovanie oporného múru, ktoré predložila súdu na pojednávaní dňa 07.02.2022. Súd sa v tomto konaní stotožnil s právnym názorom súdu prijatým v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/197/2019 v časti určenia bežného výživného a zdôrazňuje, že zvýšenie príjmov povinného otca samé o sebe neodôvodňuje zvýšenie výživného v takom rozsahu, v akom ho požaduje matka a rovnako neodôvodňuje ani zvýšenie výživného podľa percentuálnej miery zvýšenia príjmov povinného otca v porovnaní s doterajšou úpravou výživného, tak ako to v takmer každom písomnom podaní navrhovala matka. V tejto súvislosti je nevyhnutné podotknúť, že osobná starostlivosť matky o oprávneného A. nezbavuje matku vyživovacej povinnosti voči oprávnenému. Aj napriek skutočnosti, že syn A. sa na pojednávaní konanom dňa 26.11.2021 pripojil k návrhu matky, a žiadal upraviť vyživovaciu povinnosť zásadne iba k povinnému otcovi, a nie aj k matke, súd uvádza, že aj matka je povinná plniť si svoju vyživovaciu povinnosť k oprávnenému, a to v takom rozsahu, v akom to predpokladá ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, teda podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov, a to aj vtedy, keď rozhodnutím súdu nie je vyživovacia povinnosť jedného z rodičov vo vzťahu k jeho dieťaťu upravená. Inými slovami, ak matka vyčísliła náklady na zariadenie študentskej izby, alebo náklady na vodičské oprávnenie, náklady na notebook, počítač, posteľ a pod., tieto náklady nemôže znášať výhradne povinný otec, nakoľko vyživovacia povinnosť matky voči synovi stále trvá. Súd iba v zmysle § 62 ods. 4 Zákona o rodine prihliada na to, ktorému z rodičov je zverené dieťa do osobnej starostlivosti, pričom miera, v akej súd na osobnú starostlivosť prihliada, je určená rôznymi skutočnosťami.

10. Ďalšou skutočnosťou odôvodňujúcou sumu zvýšeného výživného je aj miera osobnej starostlivosti, ktorú matka vykonáva vo vzťahu k oprávnenému. Pribúdajúcim vekom dieťaťa sa intenzita osobnej starostlivosti o dieťa prirodzene znižuje. Je nepochybné, že osobná starostlivosť o dieťa, ktoré dňa 01.10.2021 nadobudlo plnoletosť, má vynikajúce študijné výsledky a v dohľadnej dobe sa predpokladá jeho osamostatnenie tým, že začne študovať na vysokej škole, je diametrálne odlišná, ako osobná starostlivosť o dieťa, ktoré navštevuje predškolské zariadenie, prípadne nastúpilo na prvý stupeň základnej školy. Matka odôvodňovala potrebu zvýšenia výživného aj tou skutočnosťou, že sa o oprávneného stará sama, nakoľko aj Okresný súd Spišská Nová Ves v konaní 14P/246/2020 (správne mala znieť sp. zn. 14P/246/2018 – pozn. odvolacieho súdu) rozhodol, že styk otca so synom A. sa neupravuje, pričom dôvodom, pre ktorý súd takto rozhodol nie je to, že sa rodičia vedia dohodnúť na styku s maloletým dieťaťom, ale to, že dieťa sa nechce s rodičom stretávať. K tomuto tvrdeniu súd uvádza, že problematiku úpravy styku oprávneného s povinným otcom je potrebné posúdiť komplexne a nielen na základe poukázania na výrok súdu o tom, že sa styk povinného otca s oprávneným neupravuje. Je nepochybné, že vzťah povinného otca s oprávneným A. nie je vôbec dobrý. V zmysle § 43 Zákona o rodine, súd v konaniach o úprave rodičovských práv a povinností je povinný venovať náležitú pozornosť názoru maloletého dieťaťa. Aj napriek skutočnosti, že počas tohto konania oprávnený dosiahol plnoletosť, súd už aj v predchádzajúcich konaniach prihliadal na jeho názor. Oprávnený sám uviedol, že nemá záujem stretávať sa s povinným otcom, a že jeho vzťah s ním je neexistujúci. Povinný otec však v rámci tohto konania predložil súdu dôkazy preukazujúce skutočnosť, že sa chce s oprávneným stretávať, avšak oprávnený na jeho ponuky nereagoval. Vzhľadom k veku oprávneného a jeho výnimočným intelektuálnym schopnostiam je potrebné tento názor rešpektovať a jeho postoj k povinnému otcovi akceptovať. Z týchto dôvodov súd považuje za nadbytočné skúmať možnosti nápravy vzťahu povinného otca a oprávneného syna, keďže príčiny boli oprávneným jasne pomenované.

11. V zmysle zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu bola súdu prvej inštancie uložená povinnosť skúmať majetkové pomery povinného otca v tom smere, či sú splnené zákonom určené predpoklady

na uloženie povinnosti tvorby úspor pre oprávneného. Účastníci konania nespochybňovali skutočnosť, že povinný otec od roku 2017 poukazoval 40,- EUR mesačne do dvoch bankových fondov za účelom vytvárania úspor pre oprávneného. Po dosiahnutí plnoletosti je oprávnený jediným disponentom týchto finančných prostriedkov, pričom ich výška je v čase vyhlásenia tohto rozsudku približne 1 700 eur. Oprávnený, ani jeho matka, žiadnym spôsobom neodôvodnili návrh na určenie sporivej časti výživného a neuviedli ani dôvod, pre ktorý by mohla byť splatnosť výživného v budúcnosti ohrozená. Súd vykonaným dokazovaním nezistil, že by mal povinný otec vytvorené dostatočné majetkové pomery na to, aby bolo spravodlivé od neho požadovať vytváranie úspor. Aj v tejto časti návrhu matky, ku ktorému sa pripojil oprávnený po dovŕšení svojej plnoletosti, súd poukazuje na vzťah povinného otca s oprávneným, ktorý je podľa samotného oprávneného neexistujúci. Oprávnený odmieta z vlastnej vôle komunikovať s povinným otcom a z tohto dôvodu je potreba preukázania dôvodnosti vytvárania úspor o to nutnejšia. Ak súd v predchádzajúcom odseku konštatoval, že je potrebné názor a postoj oprávneného k svojmu otcovi akceptovať, tak v tejto súvislosti by aj oprávnený mal akceptovať skutočnosť, že vzhľadom na jeho neexistujúci vzťah k povinnému, nemôže legitímne očakávať akékoľvek fakultatívne plnenia od povinného otca. Súd pri výsluchu oprávneného nevidel jeho reálny záujem ani o postupné napravenie vzťahov medzi ním a povinným otcom. Pri poslednom stretnutí s povinným otcom v septembri 2021, malo toto stretnutie skončiť hneď na začiatku, keď sa povinný syn dožadoval zvýšenia výživného podľa jeho požiadaviek. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za to, že zvýšené výživné v sume 390 eur mesačne musí nutne postačovať nielen na zabezpečenie výživy oprávneného, úhradu bežných a nepredvídateľných nákladov, ale aj na vytváranie úspor, napr. za účelom prípravy na jeho budúce povolanie.

12. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného v zmysle návrhu matky z 26.07.2019, ale len v takej časti, v akej súd rozhodol vo výroku č. I. tohto rozsudku. Súd zvýšil výživné k rozhodujúcej skutočnosti, za ktorú v prejednávanom prípade považoval začiatok 4. ročníka (tzv. maturitného) stredoškolského štúdia. Dlh na výživnom za obdobie od 01.09.2021 do 30.09.2021 v sume 40 eur súd zaviazal povinného otca uhradiť matke a dlh na výživnom od 1.10.2021 do 07.02.2022 priamo oprávnenému, nakoľko dňa 01.10.2021 nadobudol už plnoletosť.

13. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie oprávnený a matka s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Majú za to, že v predmetnej veci bol súd prvej inštancie nesprávne obsadený, nebol riadne zistený skutočný stav, napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, súd nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Konanie má tiež vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom im súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. V tejto súvislosti poukázali na ustanovenia § 152 ods. 5 prvá veta a ods. 10 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. (ďalej len „vyhlášky“), v zmysle ktorých mal predmetnú vec prejednať a rozhodnúť JUDr. Richard Klimek, PhD., ktorému bol pridelený pôvodný návrh matky na zvýšenie výživného, podaný dňa 26.7.2019, ako zákonnému sudcovi na základe rozvrhu práce Okresného súdu Spišská Nová Ves pre rok 2019. Napriek tomu, že nový rozvrh práce pre rok 2021 nepočíta s pridelením vecí tomuto sudcovi v agende „P“, neznamená to, že sudca JUDr. Richard Klimek, PhD., nemal prejednávať a rozhodovať túto vec, keď mu už bola raz pridelená a vrátená odvolacím súdom po podaní odvolania, a to rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.5.2021 č.k. 7CoP/42/2021-185 (v skutočnosti išlo o uznesenie – pozn. odvolacieho súdu). Vzhľadom k tomu, že tento sudca naďalej pracuje na Okresnom súde Spišská Nová Ves a rozhoduje aj v iných veciach registra „P“, mal jeho vec po vrátení odvolacím súdom prejednávať a rozhodovať tento sudca pod pôvodnou spisovou značkou 3P/197/2019, a nie nový sudca JUDr. Martin Špak pod novou sp. zn. 10P/53/2021. Trvali na tom, že po vyhlásení predchádzajúceho rozsudku o výživnom, došlo k novým podstatným skutočnostiam, ktoré sú dôležité pre rozhodnutie vo veci. V tejto súvislosti poukázali na rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/246/2018, právoplatný dňa 27.3.2019, ktorým bol zmenený styk povinného otca s vtedy ešte maloletým A. tak, že sa tento styk neupravuje, pričom pri predchádzajúcej úprave výživného súd vychádzal z toho, že ich styk sa bude realizovať v zmysle výroku IV. rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 1.3.2017 č.k. 11P/20/2016-109. Uviedli, že súd prvej inštancie opomenul uviesť v bode 6. napadnutého rozsudku vo vzťahu k splneniu podmienok pre určenie výživného na tvorbu úspor, že bol vyvrátený názor Krajského súdu v Košiciach v rozsudku zo

dňa 28.7.2020 sp. zn. 7CoP/76/2020, že povinný otec na zahraničnej misii poberal dvojnásobný príjem, a že zjavne ho nemôže dosahovať aj od októbra 2019, a to ani na úrovni súdom uvedeného priemeru 2.012,53 Eur, pretože doplnením dokazovania bolo preukázané, že povinný otec dosahoval priemerný mesačný príjem v sume 2.202 Eur. Z uvedeného možno vyvodíť, že príjmy povinného otca sa neustále zvyšujú a povinný otec dosahuje dokonca vyšší príjem, ako na misii. V porovnaní s predchádzajúcou úpravou výživného ide dokonca o zvýšenie až o sumu 677,61 Eur mesačne, čo umožňuje tvorbu úspor nielen o 40 Eur mesačne. Namietali, že súd pri rozhodovaní o výživnom nevzal do úvahy všetky matkou deklarované výdavky, ktoré súviseli s výživou A.. Upresnili, že išlo o výdavky A. na stravu, terapiu laserom/pobyt pri mori, kúpele, platbu za internet a televíziu, otočné kreslo do študentskej izby a nedoplatok Podtatranskej vodárenskej spoločnosti, ktorý bol v sume 126,12 Eur a nie 26,12 Eur. Zároveň dodali, že matkou deklarované výdavky nebolo možné vnímať ako konečné, nakoľko s niektorými výdavkami sa rátalo až do budúca. Konkretizovali, aké výdavky preukázali a vyčíslili súdu prvej inštancie, z čoho vyplýva, že len základné pravidelné mesačné odôvodnené potreby A. sú na úrovni 759 Eur. Okrem nich poukazovali aj na mimoriadne výdavky, ktoré A. mal v sume 785,08 Eur v roku 2019, v sume 1.853,83 Eur v roku 2020, v sume 4.288,05 Eur v roku 2021 a v sume 2.870 Eur v roku 2022. Úspory boli preto potrebné už od 1.4.2019, a to konkrétne na vysokú školu a na budúce bývanie, či už na internáte, alebo na súkromí. Okrem toho, od roku 2019 pribudlo A. akné, ktoré si vyžaduje liečbu laserom, minimálne 4 sedenia za 1.000,- Eur, čo súd vôbec nezohľadnil. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach vo veciach vedených pod sp. zn. 8CoP/192/2021 a 8CoP/153/2021, kde súd konal výhradne v prospech mal. dieťaťa. Súd prvej inštancie opomenul zohľadniť aj vývoj životných nákladov v zmysle § 78 ods. 3 Zák. o rodine a extrémne zvyšovanie cien tovarov a služieb, ktoré tvoria odôvodnené potreby A.. Popreli, že by sa A. vyjadril, že jeho mesačná réžia vrátane stravy je 400 Eur bez mimoriadnych výdavkov. V tomto smere dodali, že k strave sa mala vyjadriť matka, pretože ona robí nákupy, A. si len platí desiaty. Súd prvej inštancie od A. žiadal, aby si túto sumu tipol, kládol mu sugestívne a kapciózne otázky. Spochybnili aj závery súdu, že peniaze, ktoré povinný posielal na účet matky na tvorbu úspor, má k dispozícii matka. V skutočnosti sú peniaze stále na účte A.. Poznamenali, že povinný otec mu už od roku 2022 neprispieva 40 Eur mesačne na tvorbu úspor, neprispel mu na sviatky, nič navyše nekúpil, no svojmu druhému maloletému synovi kúpil s družkou kočiar za 800 Eur. Poprel aj to, že by matka nepredložila výpisy zo svojho účtu preto, že to nepovažovala za potrebné. Ozrejmili, že v skutočnosti súdu oznámila, že nie je účastníčka konania a všetky jej príjmy zo závislej činnosti boli súdu predložené a nemá žiadny iný príjem. Namietali, že súd na druhej strane zamietol návrh na doplnenie dokazovania vyžiadaním majetkového priznania družky povinného otca H. N. L. a nevykonal ani jej lustráciu v Sociálnej poisťovni. Poukázali na to, že súd mal pri rozhodovaní prihliadať aj na neprimerané majetkové riziko, ktoré na seba povinný otec zobral, keď dňa 14.6.2021 poslal svojej družke na vyplatenie dovolenky na Cypre 3.500,- Eur a následne si dňa 27.10.2021 zobral z banky spotrebný úver v sume 7.000,- Eur. Zároveň povinný vo svojej výpovedi potvrdil aj to, že bol na dovolenke v Turecku. Bolo tiež preukázané, že povinný otec chodíva aj do Álp. Majú za to, že výživné má prednosť pred spotrebným úverom na dovolenku, alebo pred luxusnými dovolenkami, na ktoré povinný oprávneného nevolal, hoci to jeho zdravotný stav vyžaduje. Výpis z účtu povinného otca odzrkadľuje jeho hýrivý spôsob života, keď napríklad dňa 13.9.2021 uskutočnil dve transakcie v sume 1.200,- Eur. Poukázali na to, že povinný otec miesto toho, aby pomohol A. s úhradou vysokých nákladov, žiada od matky vrátenie sumy 1.300,- Eur, ktorá mu bola pôvodne priznaná na tvorbu úspor v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/197/2019. Tieto A. už použil na doučovanie na vysokú školu a na nový počítač, keďže sa mu predchádzajúci pokazil. Namietali, že súd sa vôbec nevysporiadal s emailom matky, ktorý písala povinnému otcovi dňa 5.8.2021, ktorý dokazuje, že povinný otec vedel o všetkých výdavkoch, ktorá na neho matka vynakladá. Miesto toho, podal za povinného otca prostredníctvom asistentky žalobu na matku o vrátenie sumy 1.300,- Eur pre bezdôvodné obohatenie, i keď súd mal vedomosť o tom, ako ich oprávnený použil. Takýto postup považujú za ústavné nesúladný a neprijateľný. Súd prvej inštancie pochybil aj vtedy, ak sa nezaoberal správou psychologičky L. O. L. zo dňa 4.6.2018, ktorá jasne a zrozumiteľne popísala jeho potiaže a problémy súvisiace s nevhodným správaním sa povinného otca. Majú za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil emaily, ktoré povinný otec posielal oprávnenému z misie. V týchto emailoch povinný len pozdravuje A. k sviatkom, nikde ho nevolá na dovolenku a neponúka mu žiadnu pomoc. Vyjadrili názor, že súd prvej inštancie pri zvyšovaní výživného nemohol prihliadnuť na mimoriadne výdavky v sume 6.888,01 Eur, ktoré sám uznal v bode 53. rozsudku, pretože v opačnom prípade by zvýšil výživné v inej sume. Okrem toho, ak súd vypočítal, že mimoriadne výdavky A. predstavujú 287 Eur mesačne, čo spochybňujú, minimálne o túto sumu mal zvýšiť výživné, pretože ju nenamietal ani povinný otec. Namietali aj to, že súd uznal A. za stravu len 100 Eur mesačne, aj keď matka túto položku vyčíslila na 380 Eur mesačne. Aj sám A. pritom počas konania

tvrdil, že na desiaty minie 50 Eur mesačne, na obedy 30 Eur mesačne a za zvyšných 300 Eur mesačne sa stravuje doma. V tomto smere poznamenali, že povinný otec len jeden svoj nákup v potravinách vyčíslil na 70 Eur. Dodali, že po vyhlásení napadnutého rozsudku mu bol G. G. D. vypísaný návrh na kúpeľnú starostlivosť. Pokiaľ ide o ďalšiu vyživovaciu povinnosť povinného otca, s tou sa vysporiadal už súd pred tromi rokmi v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/197/2019. Okrem toho, matka spochybnila v plnej miere výdavky, ktoré si povinný otec na maloletého uplatnil. Zvýšenie príjmu otca nie je len dôsledkom jeho valorizácie, ale hlavne jeho hodnotného postupu z kapitána na majora, čo dokazuje list, ktorý poslal súdu dňa 4.2.2022. Namietali, že súd prvej inštancie vychádzal pri zvýšení výživného z rozsudku vydaného v konaní 3P/197/2019, ktorý bol zrušený, pretože dospel k záveru, že povinnému otcovi sa zvýšil príjem len o 189 Eur mesačne, aj keď v skutočnosti išlo o zvýšenie o 677,61 Eur od príjmu, ktorý dosahoval v čase predchádzajúcej úpravy výživného realizovanej dňa 12.9.2018. Nestotožnili sa ani s tým, ako súd prvej inštancie posúdil sumu 37.215,92 Eur, ktorú matka vyplatila povinnému otcovi po vypořiadaní ich bezpodielového spoluvlastníctva a následne aj záväzky, ktoré vznikli matke v súvislosti s tým, že vyplatila otca. Poukázali aj na to, že suma, ktorú poslala matka povinnému otcovi, bola zásluhou dobrého hospodárenia matky. Poznamenali, že matka mu týmto spôsobom zabezpečila bývanie, pretože v opačnom prípade by museli bývať v dražšom podnájme. Okrem toho, súd prvej inštancie pochybil aj vtedy, ak nezohľadnil matke splátky pôžičky, ktorú si musela zobrať, aby mohla postaviť oporný múr pri dome. Dodal, že tento výdavok bol opodstatnený, pretože na jeho postavenie vyzvala matku obec Smižany. Zdôraznili, že matka sa o A. stará rovnako, ako tomu bolo v čase predchádzajúcej úpravy výživného, a to aj potom, ako dovŕšil plnoletosť, pričom to bol práve povinný, ktorý si založil inú domácnosť a rozvrátil rodinu. Poznamenali, že maloletý syn družky otca F. L., ktorý je žiakom 2. stupňa základnej školy, má určené výživné 370 Eur mesačne, aj keď jeho otec ani zďaleka nedosahuje príjem povinného otca. V čase predchádzajúcej úpravy výživného sa povinnému zvýšil príjem o necelých 300 Eur a zvýšilo sa mu výživné z 230 Eur mesačne na 350 Eur mesačne, a to za situácie, že mu otec prispel na počítač a kúpil mobil. Uviedli, že v ich prípade boli splnené podmienky aj na tvorbu úspor, ktorú opodstatňovalo to, že sa A. pripravoval na štúdium na vysokú školu, mal vysoké výdavky na strednej škole, aj v súvislosti s jeho zhoršeným zdravotným stavom, že chcel získať vodičské oprávnenie, a že povinný má vysoký príjem a žije luxusným spôsobom života v podobe každoročných nákladných dovolení. Zdôraznili, že A. má právo podieľať sa na životnej úrovni povinného otca. Na podporu svojich tvrdení priložili písomnosť z obce Smižany zo dňa 20.5.2021, prehľad inflácie a rastu cien podľa NBS, návrh na kúpeľnú starostlivosť zo dňa 11.2.2022, správu od P. O. L. zo dňa 4.6.2018, platby za VŠ – IT Brno, Všeobecné lekárstvo Košice, Univerzita Komenského v Bratislave, ročné zúčtovanie preddavkov na daň za zdaňovacie obdobie rok 2021, scio testy výsledky.

14. Povinný otec vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. Odvolanie je podľa neho založené len na domnienkach. Tvrdenia matky a oprávneného sa neustále opakujú, preto zotrval na všetkom, čo k nim v konaní už uviedol. Súd prvej inštancie reálne vystihol jeho vzťah s oprávneným a správne ho zohľadnil v napadnutom rozsudku. Má za to, že ak by matka skutočne predložila výpis zo svojho účtu, súd by zistil jej skutočné majetkové pomery, čo by preukázalo, že má aj ďalšie príjmy a skutočnosti, ktoré uviedla o pôžičke, sú nepravdivé a fiktívne. Výživné v sume 390 Eur mesačne považuje za nadštandardné, ktoré okrem bežných výdavkov zahŕňa aj nepredvídateľné výdavky, čo už deklaroval aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí zo dňa 28.7.2020 sp. zn. 7CoP/76/2020, ako aj zo dňa 12.5.2021 sp. zn. 7CoP/42/2021.

15. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu povinného otca zotrvala na podanom odvolaní. Súd prvej inštancie podľa nej riadne zistil všetky jej príjmy. Dodala, že výpisy z účtu nedoložila ani družka povinného.

16. V ďalšom podaní z 21.6.2022 oprávnený oznámil, že bol prijatý na vysokoškolské štúdium v akademickom roku 2022/2023, odbor všeobecné lekárstvo na Jeseniovu lekársku fakultu v Martine. Poukázal na fakt, že minimálne suma 100 Eur, ktorú mu mal povinný poukazovať na tvorbu úspor, aj na vysokoškolské štúdium, bola spravodlivá a dôvodná. Na podporu svojich tvrdení predložil rozhodnutie o prijatí na vysokoškolské štúdium zo dňa 9.6.2022. V ďalšom podaní z 19.9.2022 zaslal súdu zmluvu o nájme bytu s nájomným v sume 300 Eur mesačne, zaplatenie depozitu 300 Eur zo dňa 6.9.2022 a potvrdenie o návšteve školy zo dňa 12.9.2022.

17. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

18. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci už dostatočne zistil skutočný stav vecí, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, v dôsledku čoho správne rozhodol o zvýšení výživného od povinného otca pre oprávneného A. z 350 Eur mesačne na 390 Eur mesačne od 1.9.2021 do 22.9.2022 a o zamietnutí návrhu matky a oprávneného v prevyšujúcej (do podania nového návrhu oprávneného na začatie konania o zvýšenie výživného vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves sp.zn 1Pc/23/2022). Súd prvej inštancie vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena rozhodnutia o výživnom, správne porovnával pomery rodičov a oprávneného A. v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s pomermi existujúcimi v čase jeho aktuálneho rozhodovania o návrhu matky na zvýšenie výživného v súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine a nepochybil, ak ustálil, že k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o výživnom došlo až od 1.9.2021, nástupom oprávneného A. do posledného ročníka strednej školy, jeho prípravou na vysokú školu a zvýšením príjmových pomerov povinného otca. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. To, že rozhodnutie súdu a úvahy, ktorými sa riadil pri jeho vydaní, nie sú v súlade s predstavami matky a oprávneného A., nečinia rozsudok nesprávnym, nezákonným či neodôvodneným. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami matky a oprávneného A. uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili ich obranu už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a odvolateľa ani v odvolaní neuviedli žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom v posudzovanom období. Súd prvej inštancie postupoval správne, ak zamietol návrh matky na zvýšenie výživného od 26.7.2019 do 31.8.2021, pretože ani po doplnení dokazovania nebolo zistené, že by v tomto období došlo v súlade s § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine k takým podstatným a trvalým zmenám pomerov, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného, ktorého rozsah bol stanovený na 350 € mesačne. Matkou uvádzané dôvody na zvýšenie výživného týkajúce sa odôvodnených potrieb vtedy ešte maloletého A. boli už v celom rozsahu zohľadnené v konaní o zvýšení výživného vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 3P 68/2018. K jedinému zvýšeniu odôvodnených potrieb vtedy ešte maloletého A. došlo v súvislosti so zvýšením poplatku za jazykový kurz zo 120 na 190 €, čo je však zvýšenie o 2,33 € denne, ktoré vzhľadom na určené výživné 350 € mesačne nemožno považovať za podstatné zvýšenie odôvodnených potrieb dieťaťa, teda za podstatnú zmenu pomerov, a to aj za situácie, že príjem matky sa takisto od posledného rozhodnutia o výživnom zvýšil. K úvahám matky v odvolacom konaní odvolací súd považuje za potrebné doplniť, že tieto tvorili jej obranu v prevažnej miere už v konaní na súde prvej inštancie, ako aj v konaní, ktorým bolo zvýšené výživné na sumu 350 € mesačne (3P 68/2018, 7CoP 22/2019), preto nepovažoval za potrebné sa k nim opätovne vyjadrovať. Odvolací súd tiež dodáva, že z ustanovení Zákona o rodine upravujúcich vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom nemožno vyvodit' povinnosť rodiča poskytovať okrem bežného mesačného výživného na dieťa ďalšie jednorazové príspevky na úhradu niektorých iných potrieb dieťaťa, nakoľko účelom výživného je úhrada nielen priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb dieťaťa, ale všetkých potrieb, v rámci limitov daných možnosťami a schopnosťami rodičov (porovnaj R 5/1991), pričom určené výživné na úrovni 350 € mesačne do 31.8.2021 zjavne postačovalo v preskúmanom období aj na úhradu jednorazových potrieb vtedy ešte maloletého A. prezentovaných matkou v priebehu tohto, ako i predchádzajúceho konania o výživnom. Za podstatnú zmenu pomerov ani odvolací súd nepovažoval zmenu úpravy styku otca s vtedy ešte maloletým A. realizovanej rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 14P/246/2018-98 zo dňa 4.3.2019, pretože z obsahu pripojených spisov nepochybne vyplýva, že otec sa s maloletým A. fakticky nestretával už ani v čase predchádzajúcej úpravy výživného. Rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 4.3.2019 č.k. 14P/246/2018-98 tak nespôsobil medzi účastníkmi konania žiadnu výraznú zmenu, len zosúladiť faktický stav so stavom

právnym. Súd prvej inštancie nepochybil ani vtedy, ak sa už nezaoberal správou psychologičky L. O. L. zo dňa 4.6.2018, pretože táto bola vypracovaná už v čase predchádzajúcej úpravy výživného a jej obsahom sa už zaoberali súdy nielen v predchádzajúcom konaní o zvýšenie výživného, ale hlavne v konaní o zmene úpravy styku otca s vtedy ešte maloletým A.. Na správnosti napadnutého rozsudku nič nemení ani zhoršený stav kože A., pretože tento zjavne existoval a bol známy aj v čase predchádzajúcej súdnej úpravy, a to aj čo sa týka diagnózy acne conglobata, keď ním matka rovnako argumentovala už aj v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7CoP/22/2019 (konkrétne na č.l. 265 spisu) a už tam žiadala súd, aby do výživného zahrnul zvýšené výdavky na kozmetiku a na dovolenky pri mori. Rovnako už v predchádzajúcom konaní matka poukazovala na to, že bude mať zvýšené výdavky na vodičské oprávnenie, ktoré si A. plánujerobiť (bod 8 rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28.5.2019 č.k. 7CoP/22/2019-303), k čomu odvolací súd zaujal stanovisko, že neopodstatňujú iné rozhodnutie o výživnom. Z odôvodnenia rozsudkov v predchádzajúcej úprave výživného je tiež zrejmé, že súdy pri zvyšovaní rozsahu výživného už zohľadnili aj početné mimoriadne výdavky pre vtedy ešte mal. A., ktoré deklarovala matka napríklad na absolvovanie kúpeľov každý rok, lyžiarsku výstroj, novú stoličku, tlačiareň a toner, pracovný stolík, počítač, či mobil. Keďže mimoriadne výdavky matka uplatnila s menšími obmenami aj v predmetnom konaní, nebolo možné považovať ich za výraznú zmenu pomerov oprávneného A. a prihliadať na nich pri rozhodovaní. Odvolací súd dopĺňa, že v tomto konaní nemôže nanovo prehodnocovať primeranosť rozsahu priznaného výživného k odôvodneným potrebám oprávneného len preto, že ju súdy v predchádzajúcom právoplatne skončenom konaní nevyhodnotili v súlade s predstavami matky.

21. Súd prvej inštancie postupoval rovnako správne, ak ustálil, že až v poslednom ročníku strednej školy od 1.9.2021 došlo k podstatnému zvýšeniu takých potrieb oprávneného A., ktoré neboli zohľadnené v predchádzajúcej úprave výživného. Jednalo sa o výdavky na doučovanie na vysokú školu, výdavky spojené s prihláškami a prijímacími skúškami na vysoké školy a stužkovú, ktoré vo svojom súhrne opodstatňovali zvýšenie výživného o 40 Eur mesačne. Aj keď ich matka a oprávnený A. vyčíslili na viac ako 40 Eur mesačne (33 Eur mesačne v priemere za doučovanie, 30 Eur mesačne v priemere za prihlášky na VŠ, 8,33 Eur mesačne v priemere za stužkovú a 25 Eur mesačne v priemere za oblečenie na stužkovú), súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne poukázal na to, že vyživovacia povinnosť voči oprávnenému nemá len povinný otec, ale aj matka, a to najmä za situácie, ak sa o kvantite a cene týchto výdavkov (najmä za príležitostné oblečenie na stužkovú v hodnote až 300 - 350 Eur a až 4 prihlášky na vysoké školy s iným zameraním) s povinným vopred neradila.

22. K ďalším odvolacím námietkam odvolateľov týkajúcim sa konkrétneho výpočtu výdavkov oprávneného A. v bode 53. napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že v konaniach o výživnom je síce potrebné dôsledne zistiť odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, to však v sebe nezahŕňa povinnosť podrobne dokazovať a následne presne matematicky vyjadrovať každý jeden výdavok, a to najmä taký, ktorý každý mesiac variuje (napríklad strava, drogéria, lieky, oblečenie a obuv, školské potreby, trávenie voľného času, mimoriadne výdavky a pod.). V tomto smere úplne postačuje, ak sa súdy v konaniach o zvýšenie výživného sústredia na zistenie, či sa tento typ výdavkov dieťaťa od predchádzajúcej úpravy zmenil a ak áno, ako a prečo. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že bežné potreby dieťaťa, nevybočujúce z rámca potrieb iných detí v tomto veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, je možné považovať za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú totiž spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie. Keďže v preskúmanej veci neboli od predchádzajúcej úpravy výživného identifikované v tomto type výdavkov maloletého žiadne podstatné zmeny, nebolo potrebné na nich pri rozhodovaní reflektovať a zaoberať sa ich presným matematickým vyjadrením. Pokiaľ ide o infláciu a všeobecný nárast cien tovarov a služieb, ktorou sa odvolatelia snažili odôvodniť potrebu zvýšenia výživného, odvolací súd dopĺňa, že ide o prirodzený jav každej spoločnosti, na ktorý v tomto prípade dostatočne reagovala valorizácia platu matky ako učiteľky, pričom nepochybné sa dotkla aj otca oprávneného v rovnakom rozsahu.

23. Odvolací súd sa stotožnil aj s úvahami súdu prvej inštancie týkajúcimi sa posúdenia pomerov povinného otca. Súd prvej inštancie správne ustálil príjem povinného otca v predmetnej veci na 2.202 Eur mesačne, čo nepochybnili ani odvolatelia. Tento príjem následne aj správne porovnal s príjmom 1.524,39 Eur mesačne, ktorý povinný dosahoval v čase predchádzajúcej úpravy výživného. Skutočnému

stavu zodpovedá aj časť odôvodnenia rozsudku v bode 55., že aktuálne zistený príjem povinného otca vzrástol oproti jeho príjmu zistenému pri vyhlásení rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/197/2019 (ktorý bol odvolacím súdom zrušený) o 189,46 Eur mesačne. Je zjavné, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z rozdielu medzi aktuálne zistenými príjmami povinného otca a príjmami, ktoré dosahoval v čase predchádzajúcej úpravy výživného realizovanej rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 12.9.2018 č.k. 3P/68/2018-150, čo vyplýva nielen z bodu 55., ale aj z bodu 52. napadnutého rozsudku. Samotná skutočnosť, že povinnému otcovi sa výraznejšie zvýšil príjem, v danej veci neopodstatňuje zvýšenie výživného vo vyššom rozsahu, ako určil súd prvej inštancie, ani uloženie povinnosti tvoriť úspory za celé rozhodné obdobie, pretože súdy sú pri rozhodovaní o rozsahu zvýšeného výživného vždy limitované mierou zvýšenia odôvodnených výdavkov oprávnených detí, ktorá bola v predmetnom konaní vyjadrená správne na 40 Eur mesačne. Navyše nebolo zistené, že by sa výrazne zlepšila životná úroveň resp. majetkové pomery povinného otca, z ktorej súdy vychádzali v čase predchádzajúcej úpravy výživného. Povinný totiž naďalej nie je vlastníkom žiadneho nehnuteľného majetku, stále jazdí na rovnakom osobnom motorovom vozidle a absolvuje zahraničné dovolenky, ako v čase predchádzajúcej úpravy výživného. Skutočnosť, že povinný žije so svojou družkou v jej rodinnom dome určitej úrovne, nie je možné vyhodnotiť ako zlepšenie životnej úrovne povinného otca, na ktorej sa má povinnosť podieľať oprávnený A., pretože v skutočnosti sú jeho pomery tvorené životnou úrovňou a majetkovými pomermi družky povinného otca, na ktoré povinný otec, a tým pádom ani oprávnený, nemá žiadny právny nárok. Súd prvej inštancie správne právne posúdil okruh účastníkov v predmetnej veci, ako aj vzťah medzi povinným otcom a jeho družkou a nepochybil, ak nevykonal podrobnejšie dokazovanie týkajúce sa pomerov družky povinného otca vyžiadanim výpisov z jej účtov a lustráciou v Sociálnej poisťovni, ale uspokojil sa so zistením jej pomerov iným preukázaným spôsobom. Dovolenky povinného otca, ktorými sa odvolatelia snažili poukazovať na vysokú životnú úroveň povinného a odvodzovali od nich totožný nárok oprávneného v tomto konaní, odvolací súd neakceptoval, pretože ani v tomto prípade nešlo o novú skutočnosť, ktorá nastala od predchádzajúcej úpravy výživného, ale o skutočnosť už známu a zohľadnenú súdmi v rozhodnutí o výživnom v predchádzajúcom konaní. Výdavky povinného otca na dovolenky tak súd prvej inštancie správne nehodnotil ako neprimerané majetkové riziko, ktoré na seba povinný berie v zmysle odvolacieho návrhu odvolateľov. Na druhej strane, súd prvej inštancie správne prihliadol na to, že povinnému otcovi pribudla ďalšia vyživovacia k mal. B. B., ktorý sa narodil XX.X.XXXX. Súd prvej inštancie venoval dostatočnú pozornosť zisteniu odôvodnených potrieb tohto mal. dieťaťa, ako i rozsahu, v akom je otec povinný prispievať na jeho výživu. Odvolací súd má za to, že aj v dôsledku vzniku ďalšej vyživovacej povinnosti povinného otca, jeho životná úroveň, napriek výraznejšiemu zvýšeniu jeho príjmov, ostala na úrovni predchádzajúcej úpravy výživného, a to aj za situácie odvolateľmi vytýkaného nákupu kočíka pre maloletého za 800 Eur, pretože z podaní povinného otca je zrejmé, že túto položku neplatil sám. V konečnom dôsledku ide o vec nevyhnutnú pre maloleté dieťa - výbavičku, ktorá je súčasťou správne určeného rozsahu vyživovacej povinnosti povinného voči tomuto mal. dieťaťu. Odvolací súd sa preto stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že takto zistené majetkové pomery povinného neopodstatňovali priznanie úspor oprávnenému na čas budúcej prípravy na povolanie nad rámec jeho dobrovoľných príspevkov, ktoré poukazoval v prospech oprávneného po 40 Eur mesačne.

24. Napokon, súd prvej inštancie správne zistil a vyhodnotil aj pomery matky oprávneného. Tie sa jej od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom zlepšili, keď došlo k zvýšeniu jej čistého priemerného mesačného príjmu o 277,76 Eur z pôvodných 989,41 Eur na súčasných 1.267,17 Eur. Okrem toho, matka sa po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti – stavby rodinného domu a pozemku, pričom súd prvej inštancie zaujal v bode 56. napadnutého rozsudku správne stanovisko aj k sume, ktorú matka musela z toho titulu vyplatiť povinnému otcovi a k jej vplyvu na predmet konania. Keďže odvolatelia v odvolaní len zopakovali svoje námietky z priebehu konania na súde prvej inštancie a súd sa s nimi dostatočne vysporiadal, odvolací súd už len poukazuje na odôvodnenie bodu 56. napadnutého rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na neho odkazuje. Záverom odvolací súd dodáva, že z obsahu spisu nevyplýva, že by od predchádzajúcej úpravy výživného došlo k poklesu životnej úrovne odvolateľov, práve naopak, zo skladby ich deklarovovaných výdavkov možno nepochybne vyvodiť, že ich životná úroveň ostala minimálne rovnaká, ako bola v rokoch 2018-2019. Súd prvej inštancie sa v tomto smere pokúšal preveriť životnú úroveň matky a oprávneného prostredníctvom výzvy na predloženie výpisov z bankového účtu matky, no matka svoje výpisy z účtu odmietla predložiť z dôvodu, že nebola účastníčkou konania. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že matka, na rozdiel od družky povinného otca, bola účastníčkou tohto konania jednak v čase, keď bol oprávnený A. maloletý, ako aj z toho titulu, že je rovnako ako otec,

povinnou z vyživovacej povinnosti voči oprávnenému A.. Vzhľadom k tomu, že matka nepredložila výpisy zo svojho účtu, ani odvolací súd neuveril jej tvrdeniam, že sa jej životná úroveň, ako aj životná úroveň oprávneného objektívne zhoršuje. Rovnako neakceptoval ani tvrdenia odvolateľov, že v prípade, ak by nevyplatila matka povinného otca, museli by si hľadať drahší podnájom, pretože matka s oprávneným do dokončenia novostavby rodinného domu, bývali v prenajatom byte za 200 Eur mesačne.

25. Pokiaľ odvolatelia poukazovali na iné rozhodnutia o výživnom a porovnávali napadnuté rozhodnutie aj s rozhodnutím o výživnom pre mal. syna družky povinného otca, odvolací súd uvádza, že určenie výšky výživného na dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, nezameniteľných s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj 5Cdo 87/2017). Pri posúdení a zhodnotení zákonom stanovených východísk na určenie, resp. zvýšenie výživného, preto súd postupuje diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrváva na určitých striktných hraniciach (porovnaj 8Cdo 50/2017). Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na výsledkoch posúdenia vysoko individuálnych skutkových okolností preskúmvanej veci.

26. K námietkam odvolateľov týkajúcim sa nezákonnosti pridelenia ich veci JUDr. Martinovi Špakovi odvolací súd uvádza, že v prejednávanej veci nešlo o ten prípad, že vec bola zrušená na základe odvolania a mala byť zapísaná do súdneho registra pod pôvodnou spisovou značkou (3P/197/2019) tomu sudcovi alebo senátu, ktorý vo veci rozhodoval pred jej zrušením (JUDr. Klimek), ako sa mylne domnievali odvolatelia. V skutočnosti bola už vec odvolateľov právoplatná, keď došlo k zrušeniu rozhodnutia odvolacieho súdu dovolacím súdom a následne aj k zrušeniu a vráteniu veci súdu prvej inštancie odvolacím súdom, v dôsledku čoho sa veci na súde prvej inštancie v zmysle § 152 ods. 5 druhej vety vyhlášky správne pridělila nová spisová značka. Keďže v roku 2021, kedy sa vec vrátila po jej zrušení na Okresný súd Spišská Nová Ves, bol pôvodný zákonný sudca JUDr. Richard Klimek, PhD. podľa rozvrhu práce pre rok 2021 zaradený už na trestný úsek a prejednával len tie veci v „P“ agende, ktoré mu napadli do 6.10.2020 a neboli právoplatne skončené, bolo pridelenie veci náhodným výberom podľa ods. 10 citovaného ustanovenia vyhlášky JUDr. Martinovi Špakovi správne a v súlade s rozvrhom práce súdu, ktorý je výlučným inštrumentom pre určenie, ktorý sudca príslušného súdu je v konkrétnej veci jej sudcom zákonným.

27. Z doplnenia odvolania odvolací súd zistil, že oprávnený A. sa stal v školskom roku 2022/2023 študentom 1. ročníka 6-ročného vysokoškolského štúdia doktorského študijného programu všeobecné lekárstvo – denná forma na Jesseniovej lekárskej fakulte v Martine. Zo zmluvy o nájme z 11.9.2022 je zrejme, že si oprávnený prenajal 1 izbový byt v Martine za 300 Eur mesačne. Lustráciou v súdnom manažmente odvolací súd zároveň zistil aj to, že oprávnený z toho dôvodu podal dňa 23.9.2022 nový návrh na zvýšenie výživného. Od začiatku školského roka 2022/2023 tak nepochybne nastali nové skutočnosti a keďže oprávnený si svoje nároky súvisiace so zmenou pomerov uplatnil v novom návrhu na zvýšenie výživného dňa 23.9.2022, odvolací súd prihliadajúc na čl. 12 CMP, v zmysle ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb, dospel k záveru, že v súlade s touto zásadou hospodárnosti je rozhodnutie o zvýšení výživného na základe doposiaľ zisteného skutkového stavu a v novom konaní (1Pc/23/2022) bude po vykonanom dokazovaní zameranom na zmeny pomerov, ktoré nastali od podania nového návrhu, môcť súd prvej inštancie efektívnejšie a rýchlejšie rozhodnúť o zvýšení výživného z doteraz určeného výživného 390 Eur na sumu zodpovedajúcu zisteným pomerom od 23.9.2022.

28. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolateľov odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby preberal a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003). Teda za porušenie tohto základného

práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam.

29. Pokiaľ odvolatelia namietali nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, je potrebné poznamenať, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde aj s poukazom na čl. 10 ods. 1, 2 Základných princípov CMP z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Z ust. § 187 CSP vyplýva, že dôkazom môže byť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Z uvedenej právnej úpravy nevyplýva povinnosť súdu nariadiť dokazovanie výsluchom účastníka konania, svedka a pod., tento postup je daný v prípade, ak tvrdené skutočnosti nemožno preukázať inak. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/2003). Z uvedeného aspektu teda nie je možné dospieť k záveru, že by postupom súdu bola odvolateľom odňatá možnosť konať na súde teda, že by ich procesné práva boli nejakým spôsobom porušené.

30. Odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočné okolnosti pre rozhodnutie o zvýšení výživného, rozsudok spĺňa základné obsahové náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov prvoinštančného konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje. Vychádzajúc z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

31. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :
dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.